

Remissvar

Dnr 2025-152

2025-03-27

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar: Tillfälligt höjd subventionsgrad för rotavdraget

Fi2025/00708

BEDÖMNING AV FÖRSLAGET

Konjunkturinstitutet har granskat remissen och anser att effekterna av förslaget är osäkra. Regeringen bör därför överväga att i stället höja taket för rotavdraget eftersom detta angetts ha haft de avsedda effekterna när det tidigare använts.

SKÄLEN TILL BEDÖMNINGEN

Regeringens motivering till förslaget är att den höjda subventionsgraden ska göra köp av rottjänster billigare, stimulera efterfrågan och hålla uppe sysselsättningen i byggsektorn.

Konjunkturinstitutet delar bilden att efterfrågan inom hushållsnära byggtjänster är lägre än normalt. Även resterande del av 2025 förväntas efterfrågeläget inom denna del av ekonomin vara lägre än normalt och därmed kan en ökad statlig subventionsgrad förväntas påverka produktionen positivt. Det är dock viktigt att notera att andra delar av byggsektorn inte haft samma nedgång och att läget för byggsektorn som helhet därmed inte är lika svagt.

Konjunktursintutet bedömer att storleken på effekterna av förslaget på efterfrågan av rottjänster, och i förlängningen på sysselsättningen, är osäkra. Den ökade subventionsgraden innebär att priset på rottjänster efter skatt blir lägre, vilket ökar efterfrågan. Samtidigt finns en motverkande effekt som består i att den totala mängden rottjänster som en person kan köpa och samtidigt omfattas av skattereduktionen minskar. I och med att taket för rottjänster uppgår till 50 000 kronor kan personer med gällande regler köpa tjänster för $50\,000/0,3=166\,667$ kronor innan de slår i taket (givet att de har skatt motsvarande 50 000 kronor som kan reduceras). Som regeringen påpekar innebär den höjda subventionsgraden att taket nås redan vid köp av tjänster för $50\,000/0,5=100\,000$ kronor. Det finns därför anledning för personer som planerat att köpa rottjänster för mellan 100 000 och 166 667 kronor under 2025 att köpa tjänster för 100 000 under 2025 och skjuta upp köp av resterande tjänster till 2026 när de resterande 66 667 kronorna kan omfattas av skattereduktionen. Förslaget kan alltså innebära att köp av vissa rottjänster skjuts upp och därmed, till del, motverka sitt eget syfte.

Regeringen har tidigare lämnat förslag om stöd till byggbranschen. Under 2024 gällde ett tillfälligt förhöjt tak för rotavdraget. Takbeloppet för skattereduktionen var då 75 000 i stället för 50 000. Även det förslaget motiverades med att regeringen ville främja sysselsättningen i byggsektorn temporärt (prop. 2023/24:86). I den nu remitterade promemorian har regeringen således valt en ny utformning av stödet. Regeringen motiverar den nya utformningen med att en tillfälligt höjd subventionsgrad bedöms påverka fler köpare av rottjänster än en höjning av takbeloppet och att åtgärden därför bedöms få en bredare och

större effekt än vad endast ett höjt takbelopp skulle få. I promemorian presenteras dock inga beräkningar till stöd för detta. Promemorian tar heller inte hänsyn till den motverkande effekt på efterfrågan av rottjänster som kan uppstå till följd av att vissa köp eventuellt skjuts upp (se ovan), en effekt som inte uppstår om taket höjs. Regeringens sammantagna bedömning är att sysselsättningseffekterna är svårbedömda. Samtidigt anger den att det tidigare stödet ”haft ungefär den effekt [...] som bedömdes vid införandet” (s.12). Konjunkturinstitutet anser mot bakgrund av detta att det finns anledning för regeringen att överväga att utforma stödet på samma sätt som tidigare.

För detta talar därtill att den offentligfinansiella effekten av att höja taket är lägre än att höja subventionsgraden. Att höja taket under 2024 bedömdes kosta 960 miljoner kronor. Nuvarande förslag bedöms kosta 4,35 miljarder kronor. Givet osäkerheten kring huruvida nuvarande förslag uppnår sitt syfte i större utsträckning än det tidigare anser Konjunkturinstitutet att det finns anledning att välja den utformning som innebär lägst offentligfinansiell kostnad.

Konjunkturinstitutet anser också att den korta beredningstiden för förslaget i sig är ett skäl till att använda en form av stöd som redan prövats.

Slutligen invänder Konjunkturinstitutet mot bedömningen att förslaget inte har några effekter på inflationen. Enligt myndighetens bedömning sänker förslaget inflationen (mätt med KPI eller KPIF) med mellan 0,1 och 0,2 procentenheter under andra halvåret 2025. På motsvarande sätt höjer det sedan inflationen med ungefär lika mycket under andra halvåret 2026.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Albin Kainelainen. Föredragande har varit Sebastian Escobar-Jansson.

Albin Kainelainen
Generaldirektör